

שימוש באינטרנט ואוריינות בריאותית מקוונת : דילמת החיסונים

בפרספקטיבה ישראלית / רומינה גולדמן

תקציר

מטרה

מטרת המחקר הייתה לבחון אם קיים קשר בין העלייה ברמת המעורבות של ההורים בהחלטה אם לחסן את ילדיהם או לא ובין העלייה בחיפוש מידע במקורות אלקטרוניים וסינונו. לכן נבדק הפער בין רמת האוריינות המקוונת הנתפסת של הורים בזמן תהליך חיפוש מידע בנושא חיסונים, לרמת השימוש בסוגי מקורות מידע אלקטרוניים ולרמת הידע בנושא חיסונים בפועל.

שיטות

המחקר נערך בקרב 210 הורים ישראלים שנולדו להם ילד אחד או יותר לאחר שנת 2000. המחקר התבצע בשיטה כמותית באמצעות שאלונים סגורים. באמצעות השאלון נבדקו את העמדות לגבי מתן חיסון בעבר ובעתיד. רמת השימוש במקורות מידע מקוונים וסוגי מקורות מידע אלקטרוניים. ידע בחיסונים המכסה נושאים מרכזיים המעסיקים את ההורים כגון אם נבדקה יעילות החיסונים, אם חיסונים מחלישים את המערכת החיסונית של הילדים וכו'. תפיסת ההורה באשר ליכולותיו לחפש מידע במקורות אלקטרוניים וסינונו נמדדה באמצעות שאלון הבדוק אוריינות בריאותית מקוונת נתפסת. בנוסף לכך נמדדו מספר מאפיינים דמוגרפיים.

ממצאים ומסקנות

נמצא כי רוב ההורים שהתלבטו אם לחסן או לא, החליטו בסופו של תהליך שלא לחסן את ילדיהם. קבוצה זו מאמינה ביכולתה לחפש ולסנן מידע אלקטרוני ונעזרת בכמה שיותר סוגים של מקורות מידע מקוונים (פורומים, רשתות חברתיות, אתרים ממשלתיים ואתרי בריאות אלטרנטיביים). אך במרבית המקרים הורים אלו לא ידעו לענות על שאלות בסיסיות בנושא חיסונים. לעומת זאת, ההורים המחסנים הפסיביים התגלו כבעלי ידע בנושא והם מאמינים ביכולתם לחפש ולסנן מידע אלקטרוני, אולם הם נעזרים פחות בערוצים הנתמכים בפלטפורמת ווב 2.0 ונעזרים יותר באתרי אינטרנט ממשלתיים, המזהים עם פלטפורמת ווב 1.0. תוצאות המחקר תואמות להשערת המחקר הראשונית, שטענה כי הגידול בשימוש בערוצים אלקטרוניים, על כל המשתמע מכך, לחיפוש מידע בנושאים רפואיים, ובמקרה של המחקר הנוכחי – חיסונים, אינו מלווה בשיפור במיומנויות הקוגניטיביות הדרושות לחיפוש מידע אלקטרוני בנושאים רפואיים, או כפי שמוגדר לצורך המחקר "אוריינות בריאותית מקוונת" (e-Health).

מספר מיון בספריה:
025.0661 גול.שמ תשע"ו
מספר מערכת:
002425996